

ประเมินการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ตามความคิดเห็นของครู
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยะแกร่ง

อิศรา กล่อมพงษ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

พุทธศักราช 2550

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบบัณฑิตวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณา
วิทยานิพนธ์ของ อิศราง กล่อมพงษ์ ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา^{ตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้}

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

..... อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

(ดร.สมศรี จำนาณ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

(ดร.สุเมธ งามกนก)

คณะกรรมการสอบบัณฑิตวิทยานิพนธ์

..... ประธาน

(รองศาสตราจารย์ ดร.วชิระ ชาวหา)

..... กรรมการ

(ดร.สมศรี จำนาณ)

..... กรรมการ

(ดร.สุเมธ งามกนก)

..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.อารมณ์ เพชรชื่น)

บันทึกวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพา

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.ประทุม ม่วงมี)

วันที่ ๒๔ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๐

ประกาศคุณป้า

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยศีล เนื่องจากได้รับความกรุณาจาก ดร.สมูทร ช้านาญ ประธานกรรมการ พร้อมทั้ง ดร.นวลดพง ฤครพิมพ์ และ ดร.สุเมธ งามกนก ซึ่งเป็นกรรมการ ควบคุมวิทยานิพนธ์ ในการให้คำปรึกษา และช่วยแนะนำ แก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ อีกด้วย ทำให้ผู้วิจัยได้รับแนวทางในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ และประสบการณ์อย่างกว้างขวาง ในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณประธานกรรมการ และกรรมการสอบปากเปล่าทุกท่าน ที่ได้กรุณา ให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุง แก้ไข จนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ถูกต้อง และสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ดังปรากฏรายชื่อในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ที่ได้ให้ ความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม รวมทั้งข้อเสนอแนะที่เป็น ประโยชน์ในการทำวิจัย ขอขอบพระคุณคณาจารย์เจ้าของหนังสือ และงานวิจัยทุกท่านที่นำเสนอ อ้างอิงในการวิจัยครั้งนี้ และขอขอบคุณผู้อำนวยการ โรงเรียนวังสมบูรณ์วิทยาคม พร้อมคณะครู ทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ และเป็นกำลังใจให้

คุณค่าและประโยชน์ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ขอขอบเป็นเครื่องนำทางพระคุณบิดา มารดา ที่ได้อบรม สั่งสอน ให้ความรัก ความห่วงใย และเป็นแรงบันดาลใจให้บรรลุตามเจตนาตนนี้ ในครั้งนี้

อิศรา กล่อมพงษ์

๔๓๙๐๖๘๖: สาขาวิชา: การบริหารการศึกษา; กศ.น. (การบริหารการศึกษา)

คำสำคัญ: การประเมินการใช้หลักสูตร/ การศึกษาขั้นพื้นฐาน/ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสาระแก้วอิศริยา กล่อมพงษ์: การประเมินการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๔๔ ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสาระแก้ว (AN EVALUATION OF THE IMPLEMENTATION OF BASIC EDUCATION CURRICULUM B.E. 2544 ACCORDING TO TEACHER'S OPINION IN SCHOOLS UNDER THE OFFICE OF SAKAEO EDUCATION SERVICE AREA) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์: สมุทร ชำนาญ, กศ.ด., สุเมธ งามกนก, กศ.ด. ๑๖๐ หน้า. ปี พ.ศ. ๒๕๕๐.

การวิจัยครั้งนี้ มีความมุ่งหมายเพื่อประเมินการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๔๔ ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสาระแก้ว และเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อการประเมินการใช้หลักสูตร จำแนกตามประเภทของโรงเรียน และระดับชั่วชั้นของโรงเรียน กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอน ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสาระแก้ว จำนวน ๓๕๐ คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า ๕ ระดับ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .98 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว

ผลการวิจัย พนบฯ

1. การประเมินการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๔๔ ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสาระแก้ว โดยรวมและรายด้าน ๔ ด้าน คือ ด้านบริบท ด้านปัจจัยเมืองต้น ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิตมีความเหมาะสมในระดับมาก
2. เปรียบเทียบการประเมินการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๔๔ ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสาระแก้ว จำแนกตามประเภทของโรงเรียน และระดับชั่วชั้นเรียน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

47990686: MAJOR: EDUCATIONAL ADMINISTRATION; M.Ed. (EDUCATIONAL ADMINISTRATION)

KEYWORDS: CURRICULUM EVALUATION/ BASIC EDUCATION/ THE OFFICE OF SAKAEKO EDUCATION SERVICE AREA

ISARANG KLOMONG: AN EVALUATION OF THE IMPLEMENTATION OF BASIC EDUCATION CURRICULUM B.E. 2544 ACCORDING TO TEACHER'S OPINION IN SCHOOLS UNDER THE OFFICE OF SAKAEKO EDUCATION SERVICE AREA.

ADVISORY COMMITTEE: SAMOOT CHAMNAN, Ed.D., SUMET NGAMKANOK, Ed.D.

160 P. 2007.

The objective of this study was to evaluate the implementation of basic education curriculum B.E. 2544 according to teachers' opinion in schools under the office of Sakaeo Education Service Area and comparing teachers' opinion on evaluation of basic education curriculum classified by types of schools and level of schools. The sample of the study consisted of 330 teachers who taught in schools under the office of Sakaeo education service area. The instrument used for this research was a set of 5 rating scale questionnaires of which the reliability value was .89. The collected data were analyzed using arithmetic mean, standard deviation and one-way analysis of variance.

The results of this research were as follows:

1. An evaluation of the implementation of basic education curriculum B.E. 2544 according to teachers' opinion in schools under the office of Sakaeo education service area classified by context, inputs, process and products were found of being at the high level.
2. In comparing an evaluation of the implementation of basic education curriculum B.E. 2544 according to teachers' opinion in schools under the office of Sakaeo education service area classified by types of schools and level of schools as a whole and aspect by as aspect, it was found that there was no significant difference.

สารบัญ

บทคัดย่อภาษาไทย.....	๑
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	๑
สารบัญ.....	๒
สารบัญตาราง.....	๗
สารบัญภาพ.....	๘
บทที่	
1 บทนำ.....	๑
ความเป็นมาและความสำคัญของปัจจุบัน.....	๑
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	๕
ความสำคัญของการวิจัย.....	๖
ภาระในการวิจัย.....	๖
สมมติฐานของการวิจัย.....	๗
กรอบความคิดในการวิจัย.....	๗
ขอบเขตการวิจัย.....	๘
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	๑๐
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	๑๓
พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒)	
พ.ศ. ๒๕๔๕ กับการนำหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานไปใช้ในสถานศึกษา.....	๑๓
สภาพการบริหารงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสาระแก้ว....	๑๔
หลักสูตรและองค์ประกอบของหลักสูตร.....	๑๗
สาระสำคัญของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๔๔.....	๒๖
แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา.....	๔๗
บทบาทหน้าที่ของผู้เกี่ยวข้องตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	๕๖
การประเมินหลักสูตร.....	๖๐
ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย.....	๘๑
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	๘๓

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	89
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	89
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	90
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	91
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	92
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	92
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	93
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	94
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	94
ลำดับขั้นตอนการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	94
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	95
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	116
สรุปผลการวิจัย.....	116
อภิปรายผล.....	119
ข้อเสนอแนะ.....	131
บรรณานุกรม.....	134
ภาคผนวก.....	141
ภาคผนวก ก.....	142
ภาคผนวก ข.....	147
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	160

สารบัญตาราง

ลำดับที่	หัวข้อ	หน้า
1	โครงสร้างหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	32
2	การประเมินเพื่อการตัดสินใจ.....	70
3	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย.....	90
4	ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ การประเมินการใช้หลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาสาระแก่ トイรวมและรายด้าน.....	95
5	ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ การประเมินการใช้หลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาสาระแก่ ด้านบริบท.....	96
6	ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ การประเมินการใช้หลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาสาระแก่ ด้านปัจจัยเมืองต้น (ความพร้อมของสถานศึกษา).....	97
7	ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ การประเมินการใช้หลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาสาระแก่ ด้านปัจจัยเมืองต้น (การจัดทำสาระหลักสูตรสถานศึกษา).	99
8	ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ การประเมินการใช้หลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาสาระแก่ ด้านปัจจัยเมืองต้น (อาคารสถานที่และห้องเรียน).....	101
9	ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ การประเมินการใช้หลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาสาระแก่ ด้านปัจจัยเมืองต้น (สื่อการเรียนการสอน).....	102
10	ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ การประเมินการใช้หลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาสาระแก่ ด้านปัจจัยเมืองต้น (สภาพแวดล้อม).....	103
11	ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ การประเมินการใช้หลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาสาระแก่ ด้านกระบวนการ (การบริหารและการจัดการหลักสูตร)....	104

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
12 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ การประเมินการใช้หลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา東西 ด้านกระบวนการ (กระบวนการเรียนการสอน).....	105
13 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ การประเมินการใช้หลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา東西 ด้านกระบวนการ (การวัดผลประเมินผล).....	106
14 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ การประเมินการใช้หลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา東西 ด้านกระบวนการ (การนิเทศ กำกับ ติดตาม การใช้ หลักสูตร).....	107
15 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ การประเมินการใช้หลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา東西 ด้านกระบวนการ (การสรุปผลการดำเนินงาน).....	108
16 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ การประเมินการใช้หลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา東西 ด้านกระบวนการ (การปรับปรุงพัฒนาหลักสูตร).....	109
17 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ การประเมินการใช้หลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา東西 ด้านผลผลิต.....	110
18 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ การประเมินการใช้ หลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา東西 จำแนกตามประเภทของโรงเรียน.....	111
19 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ การประเมินการใช้หลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ตามความคิดเห็นของครู โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามระดับช่วงชั้นที่สอน.....	113

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
20 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวเพื่อเปรียบเทียบผลการประเมินการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว จำแนกตามประเภทของโรงเรียน.....	114
21 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวเพื่อเปรียบเทียบผลการประเมินการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว จำแนกตามระดับช่วงชั้นที่สอน.....	115
22 ค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเพื่อการวิจัยการประเมินการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว.....	158

สารบัญภาค

ภาคที่	หน้า
1 ครอบความคิดในการวิจัย.....	8
2 ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบทั้ง 4 ด้าน.....	22
3 ข้อตอนในการพัฒนาหลักสูตรของทaba.....	25
4 รูปแบบการประเมินของไทเลอร์.....	66
5 โครงสร้างสำหรับการประเมินตามแนวคิดของแยนนอนค์.....	67
6 องค์ประกอบด้านพุทธิพิสัยที่เกี่ยวกับเนื้อหาโดยวิชาจากนักเรียน.....	67
7 ลักษณะของรูปแบบข้อมูลที่จะต้องรวบรวม.....	73
8 การพิจารณาข้อมูลด้านการบรรยาย.....	74
9 ประเภทของการตัดสินใจ.....	76
10 รูปแบบของการประเมินของสตัฟเฟลเบิร์น.....	77
11 แผนการประเมินหลักสูตรตามหลักของแบบจำลองชิปปี CIPP Model.....	79
12 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการประเมินกับการตัดสินใจในแบบจำลองชิปปี.....	80